

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 27 Iuliu.

În timpul din urmă guvernul nostru a discutat cu mult interes cestiunea regaliilor, și după cum respiră din presa altcum bine inițiată în sferele guvernamentale, cestiunea este aproape de deslegare. Încă nu scim, nu am putut încă străbate la modalitatea, după care este a se face această operațiune financiară, care taie adânc în drepturile de proprietate ale singuraticilor și ale unor corporațiuni atât politice, cât și bisericesci.

Proiectul de lege, după cum se scrie, în curând va fi gata, și după convocarea corporurilor legiuitoare la sesiunea de toamnă, el va fi prezentat dietei spre deliberare.

Mai îndetiau nu putem vorbi acum, însă după ce vom cunoaște proiectul pentru răscumpărarea regaliilor, atunci vom vorbi în merit, căci după cum am accentuat, este vorba de operațiune financiară, unde sunt interesate două părți, proprietariul, al cărui drept se rescumpră, și statul, care răscumpră.

Este în drept statul să facă această operațiune, și interesul comun cere, ca nici statul, nici proprietarii de regale, să nu fie păgubiți.

Cetitorii nostri vor scî, că răscumpărarea se face prin despăgubirea, ce dă statul proprietarilor de până acum pentru dreptul de regali, care va veni apoi să fie exploatat de către stat.

Spre pildă: se compută venitul în cei 10 ani din urmă, acest venit apoi se consideră ca provenind din un capital cu 5%. În chipul acesta se face manipularea cu cifre. Și dacă pentru esempla venitul a fost în fie-care an 1000, fl; atunci cu percente de 5 răspunde la un capital de 20,000 fl. Un asemenea capital garantează statul proprietariului de regalii în modalitatea, care mai târziu se va face cunoscută în proiectul de lege, ce se va prezenta.

Este datorința presei să ia notiță de stadiul, în care se află de present cestiunea cu răscumpărarea regaliilor, și aceasta cu atât mai vîrtos, cu cât scim, că referințele noastre în Ardeal sunt de tot anormale în cele politice, scim cu ce ochi suntem priviți de deputații ardeleni din dieta ungară, scim, că dela cei mai mulți nici informațiuni exacte despre referințele din Ardeal nu ajung în cercurile normale, în cari se decide soarta futorului proiect de lege.

Mai mult suntem îndemnați noi să luăm act despre această cestiune chiar și în stadiul ei de astăzi, și să atragem atențiunea bărbaților nostri de carte asupra deslegării acestei cestiuni.

Este lucru cunoscut, că în cele mai multe comune din Ardeal dreptul de proprietate între fostii domni feudali și fostii iobagi, respective comuna politică, încă nici până acum nu este regulat. Scim și aceea, că sunt încă multe controverse între multe comune politice și bisericesci cu privire la dreptul de proprietate asupra regaliilor. În special dreptul de crășmărit de trei luni, care în multe comune de prin comitatele vechi formau aproape singurul izvor sigur de venit al bisericilor, în timpul din urmă a fost atacat parte de către fostii domni feudali, parte de către comunele politice la indemnul amplexiilor dela comitat, cari nu au putut, și nu pot vedea cu ochi buni înaintarea binelui bisericeii noastre.

Dacă proiectul de lege despre răscumpărarea regaliilor va afla „sub lite” dreptul de proprietate, această împregiurare va forma pedecă la deslegarea sănătoasă a operațiunii, la tot cazul însă va aduce nouă încurcături, ba dacă cei interesați nu vor fi cu destulă luare de seamă, se poate și periclita dreptul de proprietate.

Oficiile noastre protopresbiterale și parochiali cu deosebire vor face bine, dacă se vor întreba, cum stau cu dreptul de proprietate al regalelor, și vor cere cuvenitele înviațiuni dela organele superioare competente.

Revista politică.

Mare senzațiune a provocat în cercurile Cislaitane o vorbire a deputatului Herold, ținută la Kuttensburg, și prin care a caracterizat procederea partidului cehilor tineri. Ea varsă mare lumină asupra situațiunii interne și lumea se așteaptă la nouă complicațiuni interne. Cehii tineri ar spriginii și ei guvernul — dice oratorul — când ar fi de convingere, că guvernul intenționează și voesc totdeodată să și realizeze mult așteptata autonomie și egala îndreptățire. Poziția guvernului condiționează însă dela situațiunea esternă, dela tractatul de alianță dintre Austro-Ungaria și Germania, precum și dela dualism; prin urmare guvernul nici nu poate să intenționeze și nici să realizeze. E vorba de altă realizare, de realizarea unei coalițiuni germano maghiare, pentru ca centrul Europei reprezentat în totdeuna prin poporul german, să și poată face pregătirile de lipsă pentru lupta cea uriașă, ce o va purta cu slavismul. Aceasta e și cauza, pentru care Austro Ungaria gravitează acum spre balcani. Poporul ceh trebuie să fie pregătit și să scie prin urmare, la ce scop vrea să ajungă. Așa după cum ați se fauresc lucrurile, trebuie să spunem, că e un popor, carele va fi legat

și încatenat de politica, ce se urmăresce. E cea mai mare greșală ca cehii să spriginească guvernul și politica, ce se urmăresce. E timpul, ca poporul ceh să devină de nou consciu de convingerile sale naționale și pentru ca să câștige din nou simpatiiile popoarelor, cari iubesc libertatea, și cari simpatii, le a pierdut deodată cu eșirea lui din opozițiune, e de lipsă, ca să reîntre în opozițiune.

Dieta din Galiția a cărei conchemare obicinuită se face în 4 Septembrie, după cum se scriesce, în anul acesta se va amâna termenul, probabil până prin începutul lui Decembrie. Regimul voesc introducerea proiectului seu, referitoriu la răscumpărarea dreptului de proprietațiune. Până acum însă nu i-a succes regimului ca să câștige pe conducătorii poloni pentru punctele cele mai cardinale din anumitul proiect, de aceea negocierile în aceste cestiuni se vor continua. Fiind însă, că raporturile sunt foarte complicate, îi va trebui regimului timp ca să ajungă la scop. După cum se asigură, regimul e hotărît a face proprietarilor mari concesii însemnate, și astfel și consiliul țerei este învoit la amânarea sesiunii. Durata sesiunii însă va fi ca de obicei.

Ferbințeala verei n'a putut pune capăt încă nici acum discusiunilor politice referitoare la întrevăderea din Petersburg. Acum se vorbesce numai despre rezultatele dintre Germania și Rusia; acum despre detaiuri cu privire la o nouă regulare a cestiunii bulgare, apoi despre arangiamente financiare; și toate acestea le aduce la ordinea zilei o foaie semioficială berlineză. În Berlin se crede în unele cercuri, că întrevăderea va realiza speranțele de mult nutrite, că adecă prin schimbarea de idei între curtea din Berlin și Petersburg, se va nimici teama despre un războiu germano rus și complicațiunile se vor amâna pe mai târziu. Un corespondent însă din Petersburg accentuează, că situațiunea actuală formează o punte de trecere, carea nu se va schimba, până ce nu va avea loc și întâlnirea cu împăratul Francisc Iosif. Împăratul german trebuie să facă cunoscuți pe consoții sei despre tendințele rusești în Orient și în special cu privire la Bulgaria și să caute a influența pentru amicabilele sentimente și primirea favorabilă, ce i-o a făcut poporul rusec. Numai atunci compromisul între interesele ruse și austro-ungare va prospera sub auspiciile împăratului german. Până atunci va trebui ca ambele părți să observe atitudinea de până acum.

La ordinea zilei e discusiunea asupra unui act secret al principelui de Bismarck, ce s'a publicat în „Nouvelle Revue”, foaie redactată de d-na I. A. d. a. m. Actul vorbesce despre un raport al principelui de

FOIȚA.

Andrei cel răsfățat.

(Urmare).

Treceau zilele și unele după altele și femea mai fericită și mai mândră ca lelea Dochie nu se afla în tot ținutul Brătescilor. Ea, care până aci avea un singur ghimpe la inima sa: că nu o învrednică D-șeu să fie mamă unui fiu frumușel ca din poveste: rotunjour la față, cu nisce ochi negri ca mura câmpului și sprinteni ca tăiați bucăți din ai tatălui seu; cu nisce buze rumene, totdeuna gata de a ride și cu o guriță, care începe a îngâna cuvintele „mamă” și „tată” spre nespusa bucurie a acestora.

Nu trecea Duminecă ori sârbătoare, ca lelea Dochie să nu meargă cu micuțul Alecsandru în brațe de a fala la sfânta biserică.

Lelea Dochie îi făcu un cojoc din peile cele mai moi, dela mei anume tăiați și aleși din turmele cele resfirate de pe coastele Brătescilor.

După-ce Andrei începu a merge pe picioare, mămă-sa îi încinse o sabie de brâu, îi puse un coif pe cap, și l înpena ca pe o păpușă cu tot ce sta frumos unui băețel ca Andrei, din părinți cu dare de mână ca ei.

Badea Iacob ca om cuminte și cu judecată sănătoasă vedea toate, ce le face Dochia sa cu micuțul Andrei și de și multe nu i-ar fi venit tocmai la socoteală, el totuși pentru lumea lui D-șeu n'ar fi stricat voia soției sale, care dicea: numai un fiu avem pe lume.

Nu cruța lelea Dochie, dacă era vorba, chiar nimica, ca să îmbrace pe Andrei al ei, cum nu mai erau îmbrăcați alți copii din Brătesci.

Astfelu îmbrăcat Andrei, nu odată mergea acasă cu vestrîntele cele scumpe rupte sau încărcate de tină, căci nu era un gard, pe care să nu se fi urcat Andrei. Pălăria nu și o ținea noauă nici măcar o di, căci îndată ce eșia în uliță la copii, o umplea de petri, cu cari arunca după oameni, cunoscuți și necunoscuți. Dar cu toate acestea Andrei era puilul mamei, nu i a dis mama lui un cuvânt legănat, nu i ar fi stricat voia pentru tot ce e în lume, pentru că l iubea, și iubirea de mamă e oarbă, nu vede defecte la fiul seu.

Se ținea cu minte lelea Dochie; ba o țineau și alții, dar tot îi mai lipsia puțină, căci ce folos de noroc fără minte. Mintea fiind o legumă scumpă, nu cresce pe lângă toate drumurile, căci de ar cresce pe lângă drumuri, o ar pasce și măgarii. Lelea Dochie cugeta în mintea sa, că lui Andrei cât mai curând ori mai târziu are să i vină apă pe urechi. Gândind ea acestea, nu punea preț pe dicala românilui; că gânjul se-l sucesci până e tiner.

Andrei, puilul mamei, pe lângă o astfelu de tractare deveni un băețel cam răsfățat și sumeț, cum sunt mulți copii de ai bogătanilor, cari prin educațiuni greșite își nefericesc copii pentru toată viața lor. Pentru el, pentru Andrei, încă din copilărie nu esista o altă voie, decât voia sa. Dacă și pune el în cap să meargă pe strade, trebuia să se întempe; dacă și pune în cap să arangeze un joc, se esecuta — căci nu era om să-l impedece în esecutarea voiei lui.

Ici-colea, când badea Iacob ș'ar fi permis a a atrage atențiunea soției sale asupra faptelor micuțului Andrei, cari nici decum nu-i conveniau, — lelea Dochie se supăra de moarte. Ear dacă cumva tatăl seu ar fi decis totuși, să impedece pe Andrei dela un plan de ale sale, mama cu lacrimi în ochi ar fi lăsat voia fiului seu, căci dicea ea: să nu-l supărăm, că și așa numai pe el îl avem, și așa pe unde e mai subțire, pe acolo să rupe mai curând. Mai dicea lelea Dochie: ce vrei tu dela un băiat de 5—6 ani, lasă până va fi mai mare, până va merge la școală, atunci ai să pretinzi să fie mai cu judecată, dar acum e o absurditate a-i strica voia și a nu-l lăsa să fie el mai mare preste ceialalți copii, la cari dacă el le dă câte o palmă ori una cu biciul — tot el le dă și pânea din casă de pe masă, — chiar și fără scirea noastră și apoi vecinul Nap, nici nu se supără, dacă copii în jocul lor ascultă de Andrei, căci ați mâne tot el are să fie

Bismarck către împăratul Frideric al III-lea cu privire la căsătoria lui Alecsandru de Battenberg și principesa Victoria. El tradează întreaga politică germană față de Rusia, indicând, că e neapărat de lipsă o „neutralitate aparentă” pentru a se putea crea un modus vivendi cu Rusia. Guvernul german a declarat însă, că actul acesta este numai o scornitură.

Cestiuni scolare.

„Normativul scolar”

(Observări asupra planului de învățământ din studiul religiunii.)

(Urmare.)

Ni se ivesce acum întrebarea: Ce material să luăm din învățământul istoric? Pentru-că ori-cine va admite, că chiar și din biblie nu putem lua ori-ce material. Numai astfel de material trebuie să alegem, care pe lângă o tractare bună metodică deșteaptă interes în elev. Eară interes poate desvolta numai acel material, care află în spiritul elevului idei înrudite sau egale, cu un cuvânt idei aperceptive. Având acest învățământ menirea a contribui la formarea caracterului moral, eară caracterul, presupunând unitatea conștiinței, urmează, că materialul ales pentru un an de școală trebuie să formeze în sine și pentru sine un întreg, și aceasta nu numai materialul din religiune, ci din toate obiectele de învățământ*).

Ce material să se aleagă deci pentru fie-care an de școală? Această întrebare de mare însemnătate a fost mult discutată și în conferințele noastre învățătoresci și în cercuri mai restrinse, dar publicității nu s'a dat rezultat acelor discuțiuni. Vom cere în cele următoare a stabili un felu de proiect de alegerea și împărțirea materialului din învățământul religiunii pentru fie-care an de școală.

Cercetările pedagogilor în privința aceasta au avut de rezultat convingerea, că istoria biblică nu se poate tracta cu folos în primii doi ani de școală din cauza greutăților, ce prezintă depărtarea cea mare a timpului cu formele lui sociale, cu instituțiunile, datinile, obiceiurile și legile lui de o parte, și de altă parte a locului străin, în care se petrec acțiunile istorisite. A desconsidera acestea la propunerea istoriei biblice însemnează a îngreuna nu mai memoria elevilor cu un balast fără de nici un folos real pentru dânsii. Eară copii începători nu aduc cu sine destule cunoștințe, cari să le fie de ajutoriu la înțelegerea istoriei biblice; ei trebuie să mai întâie bine pregătiți, ca fantasia lor să poată construi icoanele din istorie din elemente cunoscute. „Istorisirile biblice numai așa își vor exercita deplina și întreaga lor influință asupra sufletului copiilor, dacă în primii doi ani de școală s'a preparat terenul pentru ele în mod corespunzător. Noi așteptăm deci cu tractarea metodică a istoriei biblice până în anul al treilea de școală, și atunci de sigur vom realiza cu dânsa alte rezultate, de cum s'a putut aceasta până acum**).

Din cele premerse rezultă, că în primii doi ani de școală materialul pentru învățământul istoric (religios moral) nu are a se lua din biblie. S'au luat deci în anul I așa numite „istorioare morale,” cari și ele au formă istorică. Dar aceste „istorioare

morale” în cea mai mare parte sunt astfel de com-puse, încât un copil cu oare-care pricepere numai decât observă, că ele anume sunt făcute pentru a scoate adevărul moral, ce se cuprinde în ele. Ele așa dară prezintă întâmplări, cari au puțină verosimilitate, ear de altă parte ele prezintă adevărurile (judecățile) morale deagata, așa, că elevii nu au să-și bată capul a le afla dânsii. Eară elevii primindu-le deagata ușor, tot așa de ușor le și uită, pentru-că ele, nefiind rezultatul muncii proprii a elevului, nici nu devin proprietatea lui. Eată dară, că „istorioarele morale” nu contribuiesc chiar nimic la formarea judecății și a caracterului.

Scoala Herbart-Ziller-iană a stabilit ca material pentru anul I de școală 12 *povesti* de Grimm. Noi am putea lua din comoara de povesti a poporului nostru un astfel de material de învățământ. Povestile corespund mai bine individualității copilului, pentru-că ele oferă tere larg fantasiei, care e baza tuturor aspirațiunilor mai înalte. Povestile istorisesc fapte, cari nu sunt legate nici de loc nici de timp. Copilul se aprofundează cu plăcere în povesti, conversează, se joacă etc. cu persoanele dintrênsele ca și cu semenii sei, chiar și lucrurilor fără viață le dă viață și se pune în raport cu dênsele. Pe lângă lucruri reale, povestile mai conțin și idei și noțiuni estetice și etice; ele sunt deci foarte acomodate pentru deprinderea judecății morale. Lărgindu-se încetul cercul de experiență al copilului, el capătă încredere tot mai multă în experiențele sale și va uita partea reală a povestilor, dar va pune tot mai mare preț pe partea poetică și ideală, estetică și etică, așa, că cu timpul va rămâne drept urmare a povestilor o direcțiune ideală a cugetelor și un avânt mai înalt al vieții spirituale.

Pe când dacă s'ar istorisi numai lucruri adevărate și reale, foarte ușor ar putea urma o stagnare a fantasiei, care se interesează numai de lucruri comune și nu arată nici o atragere către produsele poezilor, nici către minunile și sentimentele credinții religioase. Ear educațiunea trebuie să pornească dela individualitate, chiar și numai cu scop, de a ridica pe elev peste dânsa și a-l pune în raporturi generale omenesci. Chiar și aceasta o influințează povestile. Povestile românești, în cari se oglindează naționalitatea noastră, lărgesc conștiința elevului prin dezvoltarea simțului național, prin prezentarea modului popular de a judeca asupra naturii și a lumii. Povestile, ca un bun internațional, fac pe copil să participe la spiritul general al copilăriei, care ca un bun comun aparține anticității omenimeii, ele ridică conștiința copilului peste ce este național și copilăresc, prin lărgirea ei cu privirile cele mai originale și primitive în lucrurile religioase, prin formarea sigură a judecății morale și a sentimentului religios, cari rezultă din raporturile cele mai simple copilăresci. Astfel povestile, cari sunt totodată și material classic, și la cari mic și mare totdeauna revine bucuros, conduc pe copil dela individual la general și corespund în același timp și naturii copilăresci și scopului suprem al educațiunii.*)

Povestile sunt deci de cea mai mare însemnătate pentru educațiune. Durere, noi nu avem până acum o colecțiune de povesti, cari ar fi bune de propus în școale. Ceea-ce nu s'a făcut însă până acum, se poate face de aci înainte, dacă dnii învă-

*) După Ziller.

țatori vor culege povesti scurte din popor, în cari se află raporturi între copii, părinți, frați, tovarși etc. și acele povesti le vor da publicității. Cei ce ar face acest lucru ș'ar câștiga un merit pentru învățământul elementar popular.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Invitare) la reprezentațiunea teatrală împreună cu joc, ce tinerimea română studioasă din Avrig arangează Sâmbătă, în 30 Iulie st. v. (11 August st. n.) a. c., în scopul înființării unui fond pentru repararea, acoperirea și îngrădirea criptei nemuritoriului dascăl *George Lazar*, ale cărui oseminte — precum se scie — sunt așezate în curtea bisericii române din aceasta comună. Atât reprezentațiunea cât și jocul se vor ține în curtea frumos împodobită a casei comunale din loc.*)

Programa:

1. O disertațiune biografică asupra lui *George Lazar*.
2. *Peatra din casă*, comedie într'un act, de V. Alecsandri.
3. Joc.

Prețul intrării: de familie, locul I. 1 fl. 50 cr., de persoană locul I. 1 fl. de familie locul II. 1 fl. de persoană locul II. 50 cr. Suprasolviri marinimoase se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale diaristică**)

Începutul la 7^{1/2} oare seara.

Avrig, (cottul Sibiului, 25 Iuliu st. v. 1888.

Comitetul arangiator.

* (Teatru român.) Zelul, cu care se lucră pentru realizarea scopului atât de mareț din partea românilor din Ungaria, și află roade îmbucurătoare. Adunarea generală a societății pentru fond de teatru român se va ține în anul acesta în Lugos la 15 și 16 Septembrie cu o programă interesantă. Comitetul pentru arangiarea sârbătoareii s'a compus sub președința dlui M. Beșan și a vice președinților, dnii: Coriolan Bredicean, Ioan Nedelcu și G. Mărtinescu.

* (Călătoria la Ocna.) Din 10 August n. începând se va schimba ordinea de călătorie la Ocna Sibiului. Plecarea din Sibiu va fi la 2 oare 30 m p m, sosirea la 3 oare 5 m p m. — Întoarcerea va fi la 8 oare, sosirea în Sibiu la 8 oare 35 m.

* (Monument.) În aducerea aminte a călătoriei principelui de coroană, Alt. Sale Rudolf, prin Bucovina s'a ridicat un monument la Voivodeasa lângă st. monăstire Sucevița. La desvălirea monumentului au luat parte Esc. Sa guvernorul țerei bar. Pino; bar. Musteața în numele comitetului țerei și archimandritul sf. monăstiri Sucevița, Ilarion Filipovici.

* (Convocare.) Conform §-lui 9 și 26 lit. b) din „Statutele reuniunii” convoc adunarea generală a reuniunii învățătorilor gr. or. români din tractul Lipovei la ședința ordinară pe 2/14 August a. c. în localitatea școalei gr. or. române din Lipova.

Obiectele pertractănde în adunarea generală sunt cele prescise în § 11 din statute, eară ordinea pertractării este următoarea: 1. La 8 oare înainte de ameați deschiderea ședinții. 2. Eventualele salutațiuni. 3. Alegerea unei comisii pentru înscrierea de membri și încasarea tacselor. 4. Raportul comitetului. 5. Raportul cassariului. 6. Raportul bibliotecariului. 7. Alegerea unei comisii pentru censurarea rapoartelor. 8. Cetirea disertațiunilor — După ameați: 9. Deschiderea ședinții la 4 oare cu continuarea cetirii disertațiunilor. 10. Raportul comisiiunilor. 11. Propuneri diverse. 12. Restaurarea oficialilor și a comitetului reuniunii. 13. Deciderea locului și timpului ținerii adunării generale viitoare. 14. Alegerea unei comisii pentru autentificarea protocolului. 15. Inchiderea ședinții. — Din ședința comitetului reuniunii ținută la 16/28 Iuliu a. c. în opidul Lipova. Blasiu Codreanu, I. vice-președinte al reuniunii.

* (Recolta.) În urma unui raport al ministrului de agricultură se vede, că afară de câteva localități, mai în toată țeara s'a secerat grăul. În multe părți s'a început chiar treeratul. În privința cantității nimenea nu s'a așteptat ca să fie atât, cât este. În privința calității însă grăul lasă cam de dorit în unele părți. Așa în partea dreaptă a Dunărei, între Dunăre și Tisa, între Tisa și Murăș și în Transilvania, grăul e frumos, bun și greu. Nu tot așa este în partea stângă a Dunărei și în cea dreaptă a Tisei; aci grăul este din cauza tăciunelui

*) La cas, când timpul ar fi nefavorabil, comitetul arangiator se îngrigesece a pune la dispoziție On. public o sală corespunzătoare.

** Contribuiri marinimoase din provința sunt a se trimite la adresa dlui Dr. Ilie Stănilă, medic cercual în Avrig (cottul Sibiului).

domn și stăpân, că scii bine, că sărăcia la unii e stan de peatră și când bogatul greșesce, sêracul își cere iertare.

Scoala din Brătesci era numai cu numele de școală, cum mai sunt și astăzi destule școale românești în Transilvania. Învățătorul era plătit de tot rêu, poate mai rêu și decât ciurdariul satului; plata lui nici nu se putea numi plată, ear personalitatea învățătorului încă nu prea oferia destulă garanță pentru a-i putea încredința un copil în grija lui, și să poți fi sigur, că ați mâne o să devină dintr'ensul un om procopsit. Cu toate acestea oamenii din Brătesci erau mulțumiți cu dascălul Salcă, pentru că Salcă al lor, nu cerea plată mai mare, era om ca și alți botezați din sat, nu îmbrăcat în vilențe sau potranți jidovesci, căci dicea el: „nu haina face pe om”, și în fine scia glasurile pe psaltichie și moldovenie foarte bine, apoi Bucoavna ca pe apă — și era rar copil, care să fi umblat 8—10 ani la Salcă la școală și să nu fi învățat a ceti și a cânta. Salcă era omul poporului și poporul al lui, când el scoate din plata sa, să împărțiasă mulți setoși. Care ar fi cutezat să schimbe pe Salcă cu un alt om mai învățat, își aprindea paie în cap.

Singură lelea Dochie nu era mulțămită cu Salcă și aceasta Salcă o scia foarte bine. Altmintrelea Salcă era om înțelept, scia el bine, că de și va deschide lelea Dochie gura ei ca o sabie în contra lui, apoi sătenii l' părăsesc când îi e lumea mai dragă,

și Salcă mai bucuros s'ar fi despărțit de muere, decât de catedra căscălească.

Nu-i era lui pentru plată, cât pentru vađa lui, ce avea în Brătesci, căci după popa și după badea Iacob el era cel mai vâțut în sat, căci cu rara sa sciință scia să cucerească inimile multora.

Astfelu fiind Salcă a prevenit cu înțelepciunea sa pedagogică pre lelea Dochie și a tocmit în Boreresci pe spesele sale un scăunel frumos pe care să șeadă Andreiu, când va veni la școală, separat de ceialalți copii ai sătenilor! Și să vedeți minune! Salcă a lovit cuiul în cap! Ambițiunea lelei Dochie a fost satisfăcută, și învățătoriu mai afabil ca Salcă nu a fost înaintea ei în Brătesci; ba nici alt unde-va, și așa mulțămită cu Salcă s'a decis să dea și ea pe Andreiu al ei barem un an doi la școala din Brătesci.

Andreiu era copil desmerdat, cum nu mai își poate închipui omul, și dacă în creșterea lui din casa părintească s'au făcut erori — apoi eroarea cea mai mare s'a făcut cu el, când a intrat în școală și a fost pus pe un scaun deosebit de alți scolari, cum doară nici nu s'a mai auzit. Eroarea aceasta porceasă din capul învățătorului a avut detestabile urmări.

Andreiu se uita preste umăr la conscolarii lui, îi insulta, îi batjocorea, ear învățătoriu Salcă din respect către lelea Dochie trebuia să tacă ca pescele și să nu observe calea greșită pe care apucase el cu Andreiu.

(Va urma.)

amestecat cu nise semințe vătătoare. In general vorbind, chiar și cantitatea lasă foarte mult de dorit. Aceasta în ceea ce privește grâul. Ovul se trece și producția lui e puțin mai bună decât mediocră, atât în cantitate, cât și în calitate. Orzul s'a gătat mai pretutindeni de secerat. Și orzul e întocmai ca ovul. Tăciuele a cauzat în multe localități multe pagube. Porumbul e pretutindenea de o calitate bună, în câte va lo calități din Transilvania, ca în Sat-mar, Ugocia etc. înaintează cam cu greu, din cauza secetei și a căldurii celei mari. Fructele din grădina merg bine. Cartofii au nevoie de ploaie, dar le merge foarte bine. Inul și cânepa promet o recoltă bună, afară de câte va mici excepțiuni. Via merge bine. Afară de Transilvania recolta va fi mediocră. In comitatul Temesului, philoxera se lăstește foarte mult. De asemenea și mai multe furtuni cu grindină din săptămâna trecută au bătut, ceea ce earăși a stricat mult.

* (Programa scolei civile de stat și a scoalei medii de comerț din Lipova pro 1887/8), redactată de d-l director Iuliu Dölle. Această programă cuprinde mai multe tractate despre dezvoltarea scoalei menționate. Învățătorii au funcționat cu toți 11. Scolari au cercetat cu succes 120, dintre cari: 41 magiari, 38 nemți, 36 români, 3 sârbi, 2 cehi; după religie: 60 rom. cat.; 38 gr. orientali; 4 ref. 18 israeliți. Conform ordinațiunii ministeriale, direcțiunea înscințează pe cei interesați, că anul scolar al scoalei civile se începe la 1 Septembrie și ține până la finea lui Iunie a anului viitoriu; în clasa I a scoalei civile pot pași numai acei elevi, cari au vârsta de 9 ani impliniți, cari au cunoștința din toate obiectele prescrise pentru clasa 4 a scoalei populare, și se supun examenului de primire. Elevul, care a absolvat 4 clase civile, dacă voese să intre în vre-o școală de specialitate, poate pași în institutul pedagogic sau preparandie; în școala medie comercială sau în academia comercială; în școala medie industrială; în școala de desen-model din Budapesta; în școala reg. mag. de onveți, în școala ces. reg. de cadeți. În toate aceste școli de specialitate, elevii se primesc fără examen de primire.

Elevul, care a absolvat 6 clase civile, și nu doarece a rămâne în viața privată cetățeanescă, ci voese a se califica: ca agronom, forestier, sau veterinar, poate intra în institutul de economie, forestierie, sau veterinarie, se mai poate aplica la societățile de industrie, de comerț, de asigurațiune, și la institutele de bani, ca practicant la drumurile de fer, la poste și la telegrafie, la oficiile de contabilitate ministeriale, la oficiile de vamă, de finanțe de consum, de contribuție, de tutun, de loterie, de timbre și de sare. Mai departe la posturi de ajutoari și manipulanți comitatensi și pentru posturi de notari comunali ș. a.

Elevul, care a absolvat 6 clase civile, are favor de a putea servi la armată ca voluntar pe un an, dar ca atare, e îndatorat a face examen de primire. În I a clasă a scoalei comerciale, se vor primi elevi, cari au absolvat cu succes bun patru (4) clase gimnaziale, reale ori civile, sau și aceia, cari, având etatea de 14 ani, vor putea face examen de primire din cele 4 clase mai sus amintite.

* Cetim în „Rom. Lib.” D-ra Teodorini și a anunțat sosirea în România pe la finele lui Septembrie, când doarece să asiste la inaugurarea teatrului din Craiova, ce poartă numele seu, dând, împreună cu actorii locali, o reprezentație cu concert. De acolo generoasa și talentata româncă are intențiunea de a visita Bucureștii, Galații, Iașii, ca astfel să fie care din aceste orașe să profite de trecerea sa prin țeară, auzindu i vocea și aplaudând-o cu dragoste. Eată piesele și bucățile, cari le va executa distinsa artistă română: *Norma, Trovatore, Traviata, Freischütz, Faust, Elisir d'Amore, Aida, Africana, Vesperi siciliane*: — fragmente din *Cid* și *Herodiada*. D-ra Teodorini aduce cu sine o trupă, în care sunt elemente de o reală valoare.

* (Fonograful lui Edison). Un întreprindător american, cu numele Lippincott, a cumpărat dreptul de vânzare pentru America a aparatului așa numit fonograf, al căruia inventator este Edison, și care l'a perfecționat într-o atâta, încât acesta primește discursuri întregi, pe cari le poate rostii a doua oară, a treia oară, ori chiar și de mai multe ori, și încă mai repede ori mai rar, după cum își este gustul. Dreptul de vânzare l'a cumpărat Lippincott cu un milion de dolari, dar acest drept se referese, precum am șis, numai la America. Vânzarea pentru Europa, Edison ș'a monopolizat-o pentru sine. Foile americane spun, că de aici înainte parlamentele nu vor avea nevoie de stenografi pentru însemnarea discursurilor rostite acolo, căci fonograful sevășese această lucrare cu cea mai mare acuratețe. Ba fonograful se poate direge astfel, ca ori cine să poată scrie vorbirile replicate de el; de aci rămâne ca acest aparat să aducă foloase ne-

spus de mari pentru omenime, căci atât în parlamentele și alte adunări publice, cât și aiea, el are să substitue greaua muncă a scrierei și a dictării. Redactorii foilor americane vor fi cei dintâi, cari fără de a scrie articuli, îi vor spune repede fonografului, fonograful va cânta vorbă de vorbă culegătorului, și după ce articolul va fi astfel cules, fonograful îl va cânta încă odată pentru coregerea erorilor de tipar. Fonograful păstrează cuvintele timp ori cât de îndelungat, așa, că omul cu ajutorul fonografului poate auzi la bêtânețele sale, ce i a șoptit mamă sa, când era în leagăn, și toate conversațiile petrecute în familie etc. — Este adevărat, că scrierile aduse de foile americane nu sunt totdeauna cele mai autentice, dar nu este imposibil, ca fonograful să aducă foloase mari pe terenul literar.

Plan pentru instrucțiunea lucrului de mână în școalele populare și în special în institutul pedagogic-teologic ortod. or. din Sibiu,

(Urmare din Nr. 63.)

Încă un obiect, prin care se ajung scopuri nu numai culturale reale, ci și economice, este albinăritul și stupăritul. Importanța acestui ram economic este cu mult mai evidentă, decât se mai aibă necesitate de dovedire. Cultura rațională a albinelor nu pretinde studii întinse pregătitoare; ea este ușoară și oferă un izvor foarte bogat de venit, fără multă trudă și osteneală și fără multă cheltuială, pentru-că tot ce trebuie apicultorului în stupina sa, își poate face însuși, avându-și însușite cunoștințele desterităților, amintite mai sus. Apoi cine nu cunoaște însemnatele foloase ale produselor micii albinite, atât ca nutriment și ca leac, cât și ca material pentru alte multe trebuințe în viața omului. Însă și viața albinei este un model de activitate, de diligență, de acuratețe, de curățenie, de supunere etc. Ministeriul patriei noastre a emis anumite ordinațiuni pentru promovarea și răspândirea culturii albinelor între popor și în școalele populare. Albinăritul e scutit chiar și de dajdie și nu preste mult timp va urma chiar și lege relativ la cultivarea prin școală a acestui ram cultural economic.

Să analizăm acum specialitățile, ce sunt a se introduce în planul de învățământ al institutelor pedagogice-teologice! Vorbesc de astădată numai de institutele pedagogice-teologice, pentru-că nu poate fi vorba de alte școale în privința aceasta, până-ce nu vom avea mai întâi învățătorii calificați în lucrul de mână sau în industria populară. Specialitățile, cari corăspund chemării și împregiurării, ar fi prin urmare următoarele:

1. Têmplăritul.
2. Cartonagiul și desenul (în măsură mai mare ca până acum,) apoi legatul de cărți;
3. Împletitul de paie și de pipirig;
4. Împletitul de papură;
5. Împletitul de nuiel;
6. Albinăritul sau stupăritul.

Aceste specialități ar fi a se împărți după anii sau cursurile pedagogice-teologice în următorul mod:

Anul I pedagogic și teologic: cartonagiul în legătură cu desenul, apoi legatul de cărți și în fine împletitul de paie și de pipirig;

An. II ped. și teol: Împletitul de papură și de nuiel;

An. III ped. și teol: Têmplăritul și albinăritul.

Toate specialitățile lucrului sunt a se propune și a se executa după modele. Modelele trebuie a se alege după o anumită normă, începând dela cele mai simple, și continuând treptat până la cele mai complicate. Obiectele, ce se vor lucra, să se poată folosi pentru trebuințele casei sau pentru școală (aparate fizice) etc. Obiectele de lucru sunt eschise. Cele dintâi obiecte de lucrat să fie mici, ca să se poată termina curând. Modele se vor procura neapărat dela vre-un centru, renumit în dezvoltarea lucrului de mână. Specificațiunile în privința aceasta urmează mai la vale în punctele următoare.

I. Têmplăritul.

Pentru têmplărit se recer după sistemul din Nääs 64 de unelte și anume: divan (bancă de gheluit,) cuțit, toporaș, ciocane, rindele (gelauē) etc. etc. Un rând de unelte va fi de ajuns pentru 2 elevi eventual și pentru mai mulți; după calcularea lui F. E. Rauscher unelte necesari pentru 12 elevi costă 172 fl. 20 cr. v. a., dacă se procură de-a dreptul dela Abrahamson, castelul Nääs, stațiunea Floda, Svedia.

În Lipsca se pregătesc astfel de unelte după întocmirile sistemate de Dr. W. Götze și se află în deposit la E. A. Seemann (Lipsca.)

Modele după sistemul curat svedian (Nääs) sunt fiesate în Nr. de 100, în preț cam de 50 fl.

Deosebirea modelelor după sistemul seminarului din Nääs de cele după sistemul seminarului din Lipsca este, că cele dintâi sunt toate obiecte întregi, ear cele din urmă, în partea cea mai mare sunt numai părți constitutive din obiecte.

Programul de lucru va cuprinde pregătirea obiectelor după modele, în ordinea lor. La anumite ocațiuni, bunăoară la lucrarea târnelor pentru albine, se vor executa și unele lucrări din fer, sîrmă, tinichea, cum sunt grătarele urdușurilor ș. a. Prin astfelu de lucrări obveniente în viață se întensionează completarea desterităților și la aceste soiuri de lucrări.

Ca material de lucrat se folosește lemn de brad, de mestecăan, de jugastru, de paltini, de arțar, de stejar, care se poate procura în modul cel mai lesnicios din pădurile vecine. Prețul lemnului trebuincios pentru 12 elevi ar fi cam 25 fl. pe an.

Ca local pentru lucru poate servi d'ocamdată ori-care încăpere din edificiul institutului seminarial de ași; la o eventuală ridicare a unui edificiu nou este a se ține în evidență și încăperile pentru lucru. Spre acest scop adăugăm aici și condițiile localului de sub întrebare.

Sala de lucru să nu fie lipită de vre-o sală de prelegeri; să aibă o ușă, care să răspundă de-a dreptul afară; suprafața padimentului, dacă se așață înlăuntru numai divanuri pentru têmplărit, să fie pentru fie-care elev 2.75 m. □; mai potrivit va fi, dacă va fi lățimea salei de lucru de 5.2 m., ear lățimea se compută, dacă se multiplică numărul elevilor cu 2.75 și produsul să dividează cu 4.2; înălțimea să fie cel puțin de 3.5 m.

Suprafața sticlei ferestrelor să cuprindă 25—30% din suprafața padimentului. Înălțimea ferestrei să fie de 2—2.5 m.; ear lățimea de 1—1.5 m.; dela padiment până la firida ferestrei să fie 1.05 m. Va fi foarte practic, dacă se vor cupțuși părății cu scânduri jur-impregiur cel puțin de 2 m. dela padiment. Pentru păstrarea modelelor și a uneltelor sunt practice dulapuri, anume făcute spre acest scop.

2. Cartonagiul.

Unelte trebuincioase la cartonagiul și desen sunt puține și sunt a se procura de înșiși elevii, afară de unele puține la număr, de cari are a se îngrijii institutul. Modelele nu pot costa mai mult ca 15 fl. v. a. și se pot procura dela domnul Hermann Bücking, inspector de arhitectură, în Bremen, Fehrfeld 6, sau Werderstrasse 21. Dnsul are sistem propriu de modele de desen pentru lucru de mână. Tot dela d-sa se pot procura și modele de carton. Modele pentru cartonagiul se fac și în Lipsca.

Materialul constă din hârtie și carton (nucava). Spesele împreunate cu procurarea acestor materiale pe an pentru 12 elevi ar veni cel mult 10 fl. Programul lucrărilor este următorul:

1. Mănuirea cuțitului, a triunghiului;
2. Împăturarea hârtiei și retețarea ei;
3. Tăierea cartonului;
4. Compunerea de diferite obiecte din carton, precum: desemnarea rețelelor pentru cub și compunerea cubului, obducerea (îmbrăcarea) lui cu hârtie;
5. Planul salei de lucru;
6. Cutii diferite;
7. Mape diferite, lipite pe pânză;
8. Corfițe (coșulețe) diferite, cu fețe mai puține sau mai multe;
9. Facerea cleiului după anumite metoduri etc. etc. În fine se poate continua la legatul de cărți.

3. Împletitul de paie și de pipirig.

Unelte necesare la acest soi de lucrări sunt foarte puține. Un vas mic lungăreț pentru înmuiatul paielor și altul pentru coloratul lor, apoi nesce forme de lemn, diferite în mărime și fason, — sunt toate uneltele răcerute la aceste soiuri de lucrări.

Prețul acestor unelte pentru 12 elevi, cu materialul de împletit cu tot, se poate sufi până la 8 fl. Modele de diferite obiecte cusute și fasonate, se pot procura dela d-na Julie Schiever, văduvă de ampioiat de telegrafie, învățătoare de industrie de casă la fete, prin dl Pastor Dietrich Harries, președintele comisiunei de lucru, în Kiel, Ringstrasse 20. Costul lor este aprocsimativ de 25 fl. Programul lucrărilor:

1. Recolta, sortarea și conservarea paielor;
2. Împletirea simplă (oablă și în cotituri) în 5, 7, 9, 11, 13, 15 fire;
3. Împletitură în colțșori, în 4, 6, 8, 10, 12, 14 fire;
4. Împletitură cilindrică în 4, 5, 6 fire;
5. Împletitură în noduri;
6. Compunerea de diferite obiecte din fășile împletite;
7. Fasonatul obiectelor și lustritului lor.

4. Împletitură de papură.

Unelte trebuincioase la împletitul cu papură sunt reduse la un număr minimal, care nici că ar mai merita pomenire. O undrea, care are să și-o facă fie-care elev cu cuțitul din lemn de corn, este unicul instrument la o parte a împletiturilor din papură; cele mai multe împletituri se fac cu mâna liberă și forma obiectului se dă tot cu mâna. Cel mult câte-va forme de lemn, dacă se vor procura cu un preț bagatel.

Modelele se pot procura din anumite prăvălii speciale, arangiându-se apoi în ordine inductivă. Costul lor poate fi cam de 15 fl.

Materialul computat pentru 12 elevi pe an va costa cam 6 fl. Programul lucrărilor:

1. Recolta, sortarea și conservarea papurei;
2. Confecționarea de diferite obiecte cu ajutorul undrelei;
3. Confecționarea de diferite obiecte cu mâna liberă și îmbrăcarea obiectelor fragile (sticla) în papură;
4. Împletirea de scaune din papură precum și din paie și din pănuși (foi de cucuruz).

(Va urma.)

Loterie.

Mercuri în 8 August, 1888.

Brünn: 13 14 73 16 3

Bursa de Viena și Pesta.

Din 7 August 1888.

	Viena	B.-pesta.
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.82	5.76
Napoleon	9.79	9.57
100 marce nemțesci	60.40	60.30
London pe (poliță de trei luni)	123.70	123.45

Nr. 239/888.

[1881] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești, din comunele mai jos înseminate din protopresbiteratul Ungurașului, se scrie prin aceasta concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare, și anume:

1. Hida, cu salariu anual de 50 fl. v. a., din cari 32 fl. v. a. vin de a se solvi din venitul regalului și 18 fl. prin repartițiune, 3 orgii de lemne, din cari e de a se încălzi și sala de învățământ, cuartir liber și folosirea grădinei școlii.

2. Bodia, cu salariu anual de 66 fl. 50 cr. v. a. 30 vici mari, cucuruz cu grăunțele, 3 orgii de lemne, din cari e de a se încălzi și sala de învățământ, cuartir liber sub edificiul școlii și folosirea grădinei școlii.

3. Dânc, cu salariu anual de 30 fl. v. a., 46 vici mari, cucuruz cu grăunțele, folosirea casei, grădinei și a localului cantoral în mărime de 1 juger. 26 org. 24 cr.; dela mort mare 12 cr. dela mort mic, a treia parte din venitul dela ziua Botezului Domnului, și cuartir liber sub edificiul școlii. Cu acest salariu e împreunat și postul cantoral.

4. Doll, cu salariu anual de 90 fl. v. a. 40 vici mari, cucuruz cu grăunțele, 3 orgii de lemne, din cari vine de a se încălzi și sala de învățământ, cuartir sub edificiul școlii și folosirea grădinei școlii.

5. Stêna, cu salariu anual de 82 fl. v. a. 40 vici mari, cucuruz cu grăunțele, 3 orgii de lemne, din cari e de a se încălzi și sala de învățământ cuartir liber.

6. Tâmașa, cu salariu anual de 150 fl. v. a. și cuartir liber sub edificiul școlii.

7. Unguraș, cu salariu anual de 80 fl. v. a. 40 vici mari, cucuruz cu grăunțele, 3 orgii de lemne, din cari e de a se încălzi și sala de învățământ, cuartir sub edificiul școlii și folosirea grădinei școlii în mărime de 1195 orgii.

8. Romita, cu salariu anual de 50 fl. v. a. 30 vici mari cucuruz cu grăunțele, 3 orgii de lemne, din cari e de a se încălzi și sala de învățământ folosirea de 2 pământuri arătoare în mărime de 1 $\frac{1}{2}$ juger, cuartir liber în edificiul școlii, și folosirea grădinei școlii în mărime de 400 orgii.

Doritorii de a concura la acestea posturi, au a și așterne cererile de concurs conform prescrierilor din vigoare la subscrierul.

Fûzes-Sânpetru, 13 Iuliu, 1888.

Pavel Roșca,
adm. protopresb.

Nr. 153.

[1880] 2—3

CONCURS.

Devenind vacante posturile de învățători împreunate cu oficiile cantonale din comunele Icelandul mare, Bandul de câmpie și Medesfalău, protopresbiteratul Mureș-Oșorheiu, pentru îndeplinirea lor se scrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în diariul „Telegraful Român“.

Emolumente:

1. Pentru Icelandul mare:

a) 200 fl. bani solvibili în două rate, una în Decembrie, și alta în Martiu.
b) Locuință în edificiul școlii.
c) Grădină de legumi.

d) 7 jugere pământ, loc de arat, fânaș, având și drept de pășune pentru 2 vite. Contribuțiunea o plătesce comuna bisericăscă; cari toate computeate în bani fac preste 300 fl.

2. Bandul de câmpie:

a) Salariu 200 fl. solvibili în rate trilunare anticipative din repartițiune.

b) Folosirea grădinei școlii.

c) Cuartir liber.

3. Medesfalău:

a) Salariu 120 fl. plătiți în rate lunare.

b) Grădina școlii și un pământ arătoriu.

c) Din venitele cantonale $\frac{1}{3}$ parte și $\frac{1}{2}$ merță de bucate dela familie.

d) Cuartir în edificiul școlii.

Concurenții și vor așterne în termenul pus concursurile instruite conform normelor din vigoare la oficiul protopresbiterat subscris, și înainte de alegere se vor prezenta în comună la sânta biserică spre a și arăta desteritatea în cântare și tipic.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Mureș-Oșorheiu, 15 Iuliu, 1888.

Oficiul protopresbiterat al tractului Mureș Oșorheiu.

Parteniu Trombițaș de Betlen,
protopresbiter.

Nr. 288. 1888

[1882] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea unui post de învățătoare la școala confesională gr. or. din comuna Seliște, protopresbiteratul Seliștei, se scrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

Salariu anual de 400 fl., ce se va solvi din fondul școlii în rate lunari anticipative.

Aleasa învățătoare va fi obligată a propune toate obiectele de învățământ într-o clasă de fetițe, precum și lucrul de mână în clasa a III și a IV de fetițe.

Cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare, se se astearnă subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul susindicat.

Seliște, 2 Iuliu, 1888.

În conțelegere cu comitetul parochial concernente.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Seliștei.

Dr. Nicolae Maieru,
protopresbiter.

Nr. 396.

[1872] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea definitivă a parochiei a III-a din Zernesci, protopresbiteratul Branului, clasificată de cl. II, pe baza incuviințării Venerabilului Consistoriuu dto 10 Novembre 1887 Nr. 5498 B, prin aceasta se scrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Dela umblarea cu sânta cruce în ajunul botezului dela circa 150 familii à 1 fl. fl. 150.—

2. Din fondul bisericăsc în bani gata fl. 90.—

3. Folosința pământurilor bisericăsc fl. 120.—

4. Tacsele dela inmormântări fl. 90.—

5. Tacsele dela boteze fl. 30.—

6. Tacsele dela cununii fl. 30.—

7. Tacsele dela pomelnice. fl. 30.—

8. Tacsele dela sf. Pasci fl. 6.—

9. Venite dela alte funcțiuni preoțesci fl. 60.—

Suma . fl. 606.—

Doritorii de a reflecta la acest post au de a și așterne petițiunile lor la subscrierul oficiu protopresbiterat, instruite conform statutului organic și regulamentului congresual din 1878 pentru parochii până la termenul sus indicat.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv

Oficiul protopresbiterat al Branului.

Zernesci, în 5 Iuliu, 1888.

Traian Mețian,
protopr.

Nr. 553/888.

[1879] 2—3

CONCURS

Devenind vacante stațiunile învățătorești la școlile noastre confesionale parochiale:

Ruși, Riu Sadului și Mohu, pentru ocuparea aceloră în mod definitiv prin aceasta se deschide concurs.

Cu aceste stațiuni învățătorești sunt împreunate următoarele

Emolumente:

1. Ruși 150 fl. v. a. în bani, locuință naturală în edificiul școlii și 2 stângini lemne de foc.

2. Riu-Sadului 173 fl. v. a. în bani din aloziul comunei matere Reșinari, cuartir natural în edificiul școlii și 5 orgii lemne de foc, din care are a se încălzi și școala.

3. Mohu, 250 fl. v. a. în bani din aloziul comunal, cuartir natural, în edificiul școlii și 5 orgii lemne de foc pentru învățătoriu și pentru odăile școlii.

Dela concurenții la una sau alta din aceste stațiuni se cere:

a) să fie cântăreți atât pentru instruirea copiilor în școală în cântările bisericăsc, cât și pentru a ține strana dreaptă în biserică duminica și sârbătoarea;

b) să aibă calificațiunea recerută și prescrisă;

Concursurile instruite cu documentele recerute, se se adreseze la oficiul protopresbiterat subscris în termen de 30 zile dela prima publicare a concursului în diariul „Telegraful Român“.

Sibiu, 12 Iulie, 1888

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Sibiiului, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

I. Hannia,

administrator protopresb.

Nr. 202

[1875] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante gr. or. de clasa a III a Ardeu se scrie a doua oară concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

1. Dela 57 familii câte o și de lucru cu carul sau cu palma, computeate dau un venit de . . . fl. 28.50

2. Tot dela acele familii câte o ferdelă cucuruz sau grâu fl. 85.50

3. Venitul ca porțiune canonică fl. 68.—

4. Venitul după epitrafir computat calculul mediu fl. 155.50

5. Căratul fânului și a cerealelor de pe câmp . . . fl. 10.—

6. Trei orgii de lemne aduse acasă din pădure . fl. 10.—

Suma . fl. 357.50

Concurenții vor așterne cererile lor conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Geoagiului II.

În conțelegere cu comitetul parochial

Sécărămb, 19 Martiu, 1888.

Sabin Piso,

protopop.

Mr. 367. 1888

[1884] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor de învățători la școlile gr. or. din comunele mai jos numite se deschide concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare.

1. Apoldul superior. Salariu fl. 200, cuartir în edificiul școlii și

5 orgii de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ.

2. Brosceni salariu 200 fl.

3. Poiana salariu 300 fl.

Reflectanții la acestea posturi sunt avisați a și inainta cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la adresa oficiului protopresbiterat al tractului Mercurii până la termenul indicat.

Oficiul protopresbiterat al tractului Mercurii.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective:

Mercurea, la 13 Iuliu, 1888.

Ioan Drooc,
protop.

Nr. 119/888.

[1883] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor două învățătorești la școala confes. gr. or. populară Sugag, se scrie concurs cu termenul până la 15 August a. c.

Emolumentele sunt pentru ambii învățători 200 fl. v. a. cortel și 2 stângini de lemne.

Dela concurenții se cere să fie cântăreți pentru a cânta în Dumineci și praznice în o strană și calificați după lege.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Sebeș 16 Iuliu 1888.

Ioan Tipeiu,
prot.

Nr. 358.

[1877] 2—3

EDICT.

George M. Baboi din Brașov-Scheiu, carele deja de 3 $\frac{1}{4}$ ani a părăsit cu necredință pe legiuita lui soție Paraschiva Teclu tot din Brașov, se citează a se prezenta la subscrierul oficiu în termen de șese (6) luni dela prima publicare a acestui edict în foaia bisericăscă „Telegraful Român“, căci la din contră se va decide cauza lor matrimonială și în absența lui.

Brașov, în 24 Iunie, 1888.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric,
protopresbiter ca adm.

Nr. 421.

[1876] 3—3

EDICT.

Susana Iordache Granciu de religionea gr. or. din Rășnov, carea a părăsit cu necredință mai bine de 5 ani pe legiuitul ei soț Dumitru Coman, fără a se sci locul ubicațiunei ei, este prin aceasta citată, ca în termen de șase luni dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze inaintea acestui oficiu; căci la din contră procesul divorțial intentat de soțul ei, se va pertracta și decide și în absență.

Zernești, în 6 Iunie, 1888.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Branului.

Traian Mețian,
protopresbiter.

[1878]

3—3

Doi învățăcei

se primesc în **covrigăria** lui **Stefan Moga** în Sibiu, strada Bahngasse Nr. 4.